

FORSVARETS VEKST – MULIGHETER FOR NÆRINGSLIVET

10 November 2025

DAGEN I DAG

0910-0930 Forsvarets behov for næringslivet

0930-0950 Forsvaret vokser – muligheter for næringslivet

0950-1010 Forsvarsindustriell politikk i endring

1010-1030 Industrisamarbeid (gjenkjøpsordningen)

1030-1050 Europa ruster opp

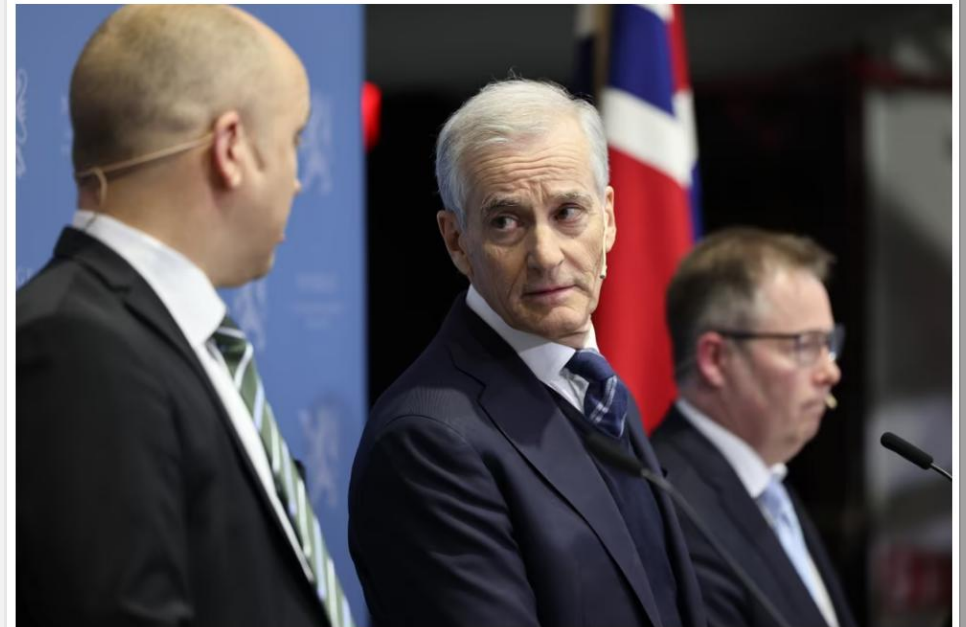
1050-1100 Oppsummering

1100-1145 Lunsj

1145 – Speed date

Forsvaret styrkes med 600 milliarder. Dette er handlelisten

Regjeringen vil doble forsvarsbudsjettene på tolv år. – Et historisk løft, sier statsminister Jonas Gahr Støre (Ap). Her kan du lese hvordan regjeringen vil styrke Forsvaret.

HISTORISK: Finansminister Trygve Slagsvold Vedum (Sp), statsminister Jonas Gahr Støre (Ap) og forsvarsminister Bjørn Arild Gram (Sp) åpner statens...

Alf Bjarne Johnsen, Gisle Oddstad og Eirik Resvik

Rapporterer fra kystvaktskipet KV Bjørnøya
Oppdatert fredag 5. april 2024 kl. 21:59

Forsvarets behov for næringslivet

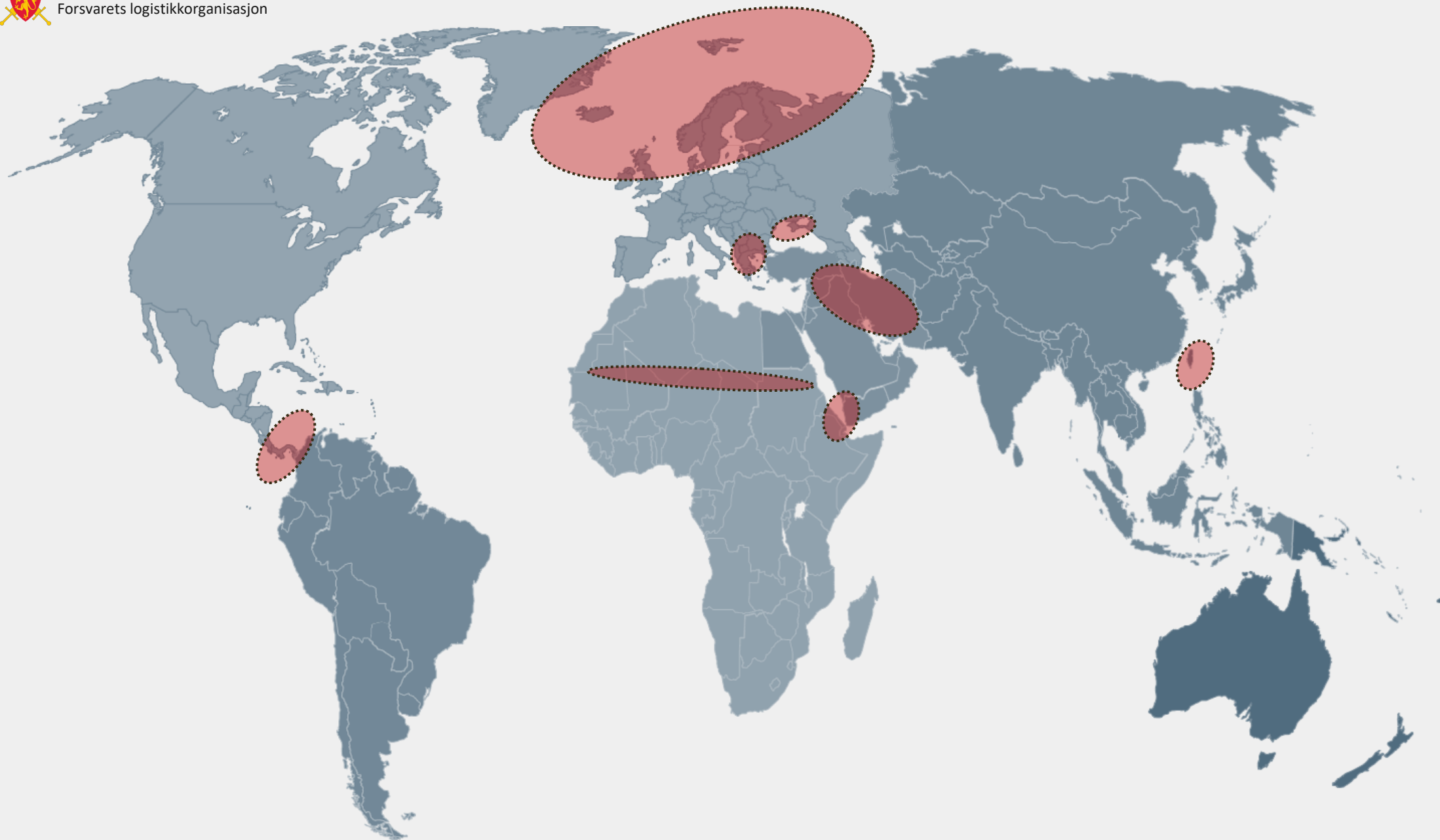
Orientering til Mosseregionens næringsutvikling

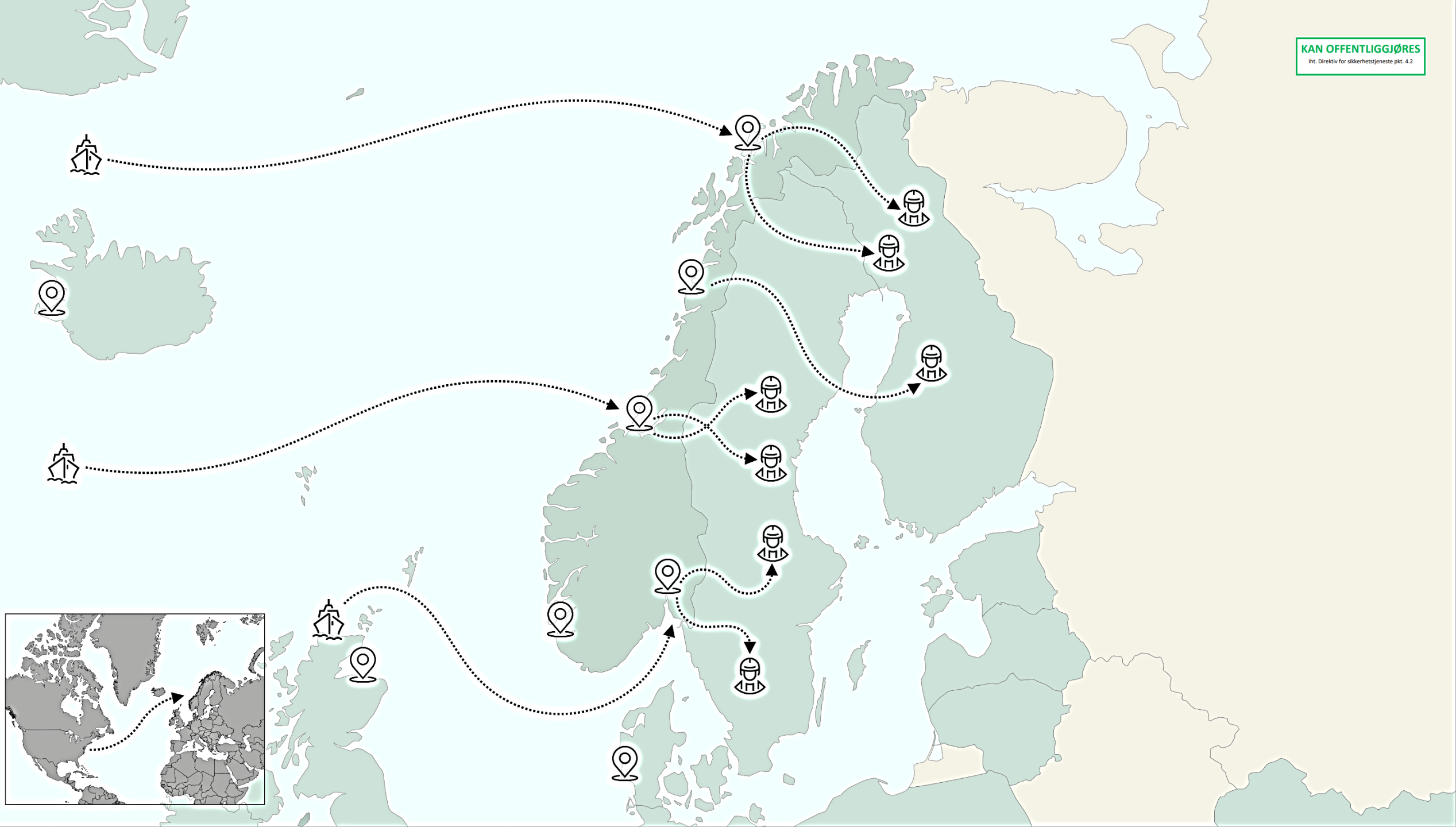
Fagdirektør Frode Bjerkås
Forsvarets logistikkorganisasjon

FORSVARET

Forsvarets logistikkorganisasjon

Raskere reaksjonstid – Lengre utholdenhet – Høyere beredskap

Nordisk perspektiv
Regionalt / nasjonalt samarbeid
Relevans som underleverandør(er)

FORSVARET
Forsvarets logistikkorganisasjon

Sikkerhetsvurderinger

- Sikkerhetsgradert samarbeid
- Krav til personellsikkerhet
- Trygge leverandør- og verdikjeder
- Eierskapskontroll
- Krav til cybersikkerhet

Forsvarets behov i totalforsvaret

Militære rekvisisjoner

Forberedt rekvisisjon

Direkte rekvisisjon

Behovsoppgaver

Takk for oppmerksomheten

frbjerkas@mil.no

FORSVARETS VEKST – MULIGHETER FOR NÆRINGSLIVET

10 November 2025

AGENDA

- Hva er forsvarssektoren
- Forsvaret vokser
- Forsvarsindustrien vokser
- Muligheter for næringslivet

Jakten på Europas 8.800 forsvarsmilliarder

Europas nye sikkerhetssituasjon er en åpenbar utfordring med et tragisk bakteppe. Samtidig kan den være en enorm industriell mulighet for Norge, skriver Ronny Junge-Larsen i Danske Bank.

Publisert 4. aug 2025

Finans

BEHOVET EKSPLODERER: Her fyrer ukrainske soldater av en haubitza mot invaderende russiske styrker nær Kharkiv. Bildet er tatt 27. juli... Mer

Ronny Junge-Larsen
Leder for bedriftsmarked i Danske Bank Norge

FORSVARSEKTOREN

FORSVARSDEPARTEMENTET

ETATENE I FORSVARSEKTOREN

Forsvaret

Forsvars-
materiell

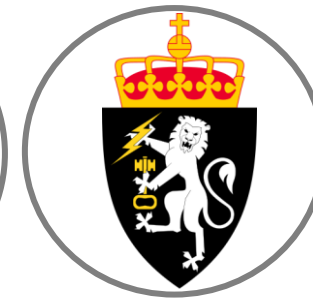
Forsvarsbygg

Forsvarets
forsknings-
institutt

Forsvarsmuseum

Statens
graderte
plattformer

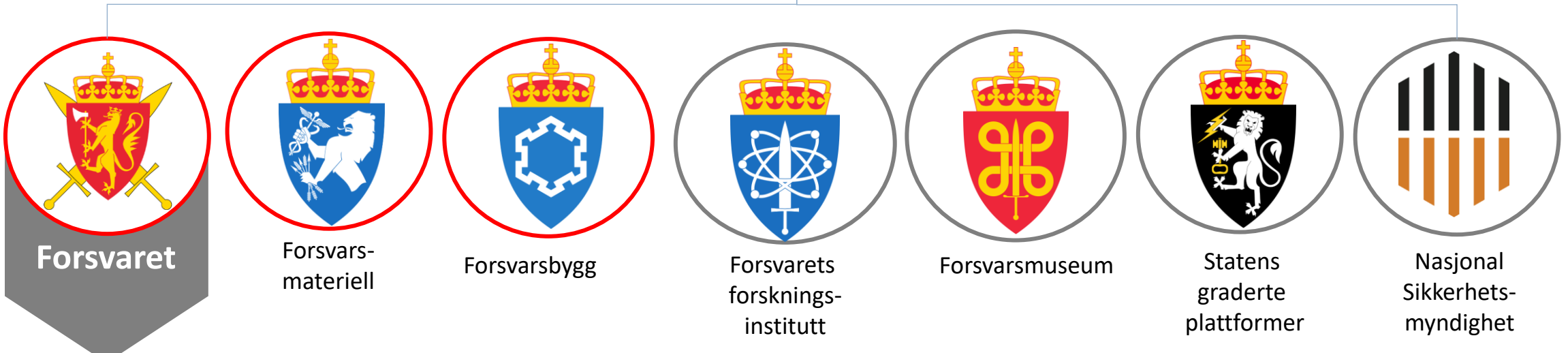
Nasjonal
Sikkerhets-
myndighet

FORSVARSSSEKTOREN

FORSVARSDPARTEMENTET

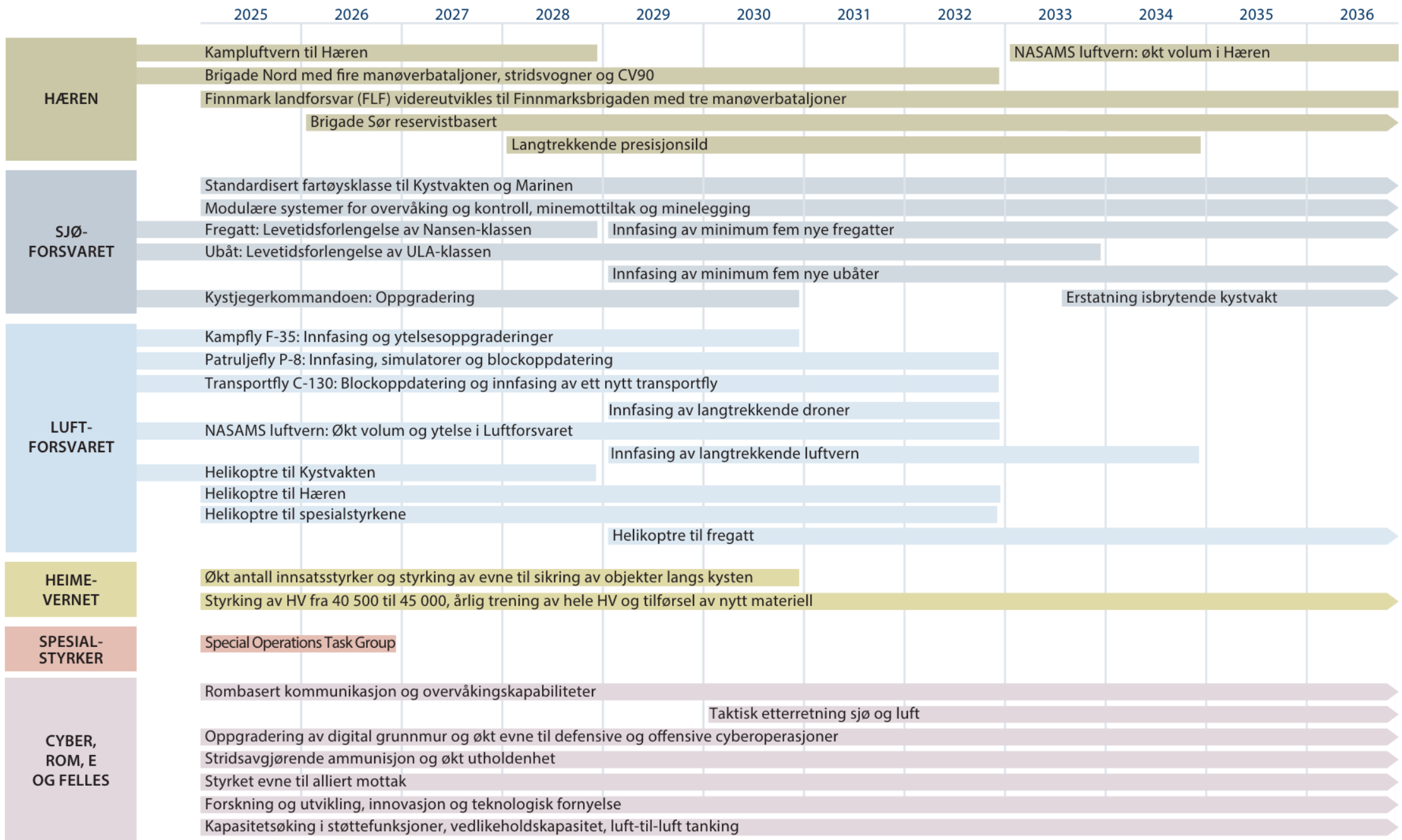
ETATENE I FORSVARSSEKTOREN

UTVIKLING AV FORSVARET 2025 – 2036

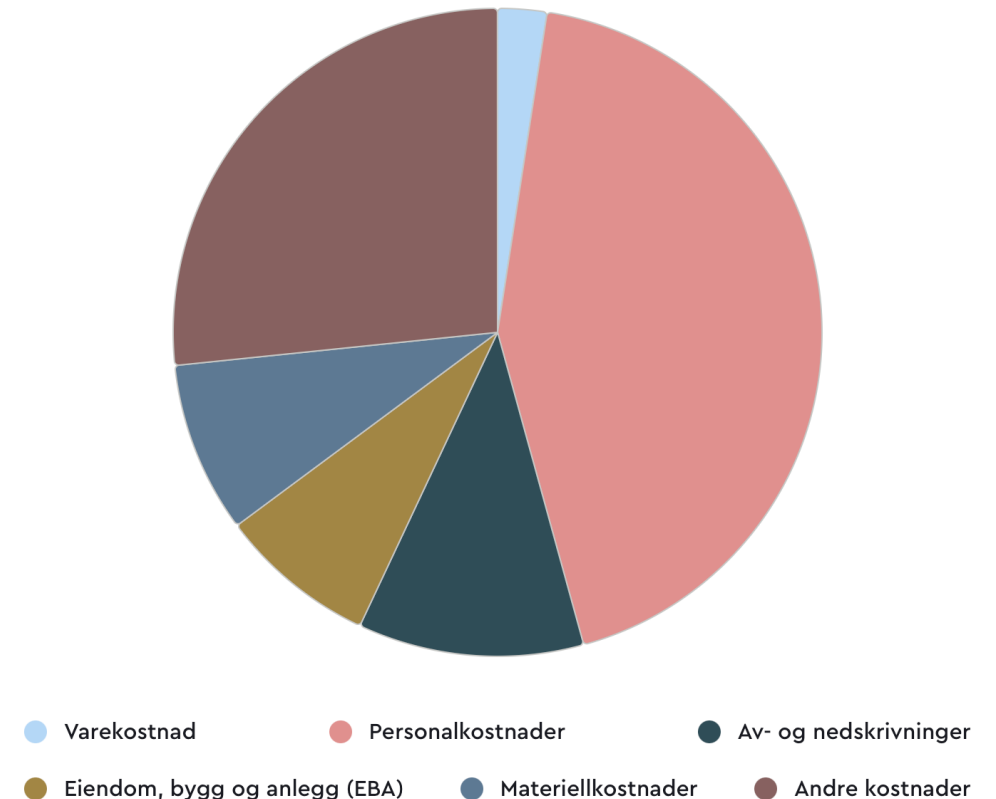
- Tilspisset sikkerhetssituasjon
- Få dagens forsvar “til å virke”
- Oppbygging av Forsvaret
 - Hæren øker fra 1 til 3 brigader
 - Økt satsning på sjøforsvaret. Ubåt, fregatt, standardskip
 - Betydelig mer luftvern, helikoptre, store droner
 - Mer Heimevern
- Øke robusthet og utholdenhet
 - Bygge opp lagre. Ammunisjon, reservedeler, drivstoff, etc
 - Flere ansatte og vernepliktige
- Økt samarbeid i Norden (særlig Sverige og Finland)
- Mer alliert samarbeid (USA, UK, Tyskland, Frankrike, Nederland)
- Betydelig økning budsjett. Fra 1,6 – 1,7% av BNP til 3,5% (+1,5%)

BUDSJETTFORSLAG 2026; 180 milliarder kroner

- **Forsvaret:** 49 milliarder kroner
 - Materiell drift ca 5 milliarder kroner
- **Forsvarsmateriell:** 38 milliarder kroner
 - Drift Forsvarsmateriell (etaten)
 - Materiellinvesteringer: Nye ubåter, våpen til kampfly, anskaffelse av helikopter til Kystvakten og nye stridsvogner til Hæren.
- **Forsvarsbygg:** Eiendom, Bygg og Anlegg - 14 milliarder
 - Ca 6 milliarder kroner til investeringer
 - Ca 8 milliarder til drift, inkludert Forsvarsbygg (etaten)
- **Ukraina:** 67 milliarder kroner

KOSTNADSFORDELING 49 milliarder til Forsvaret

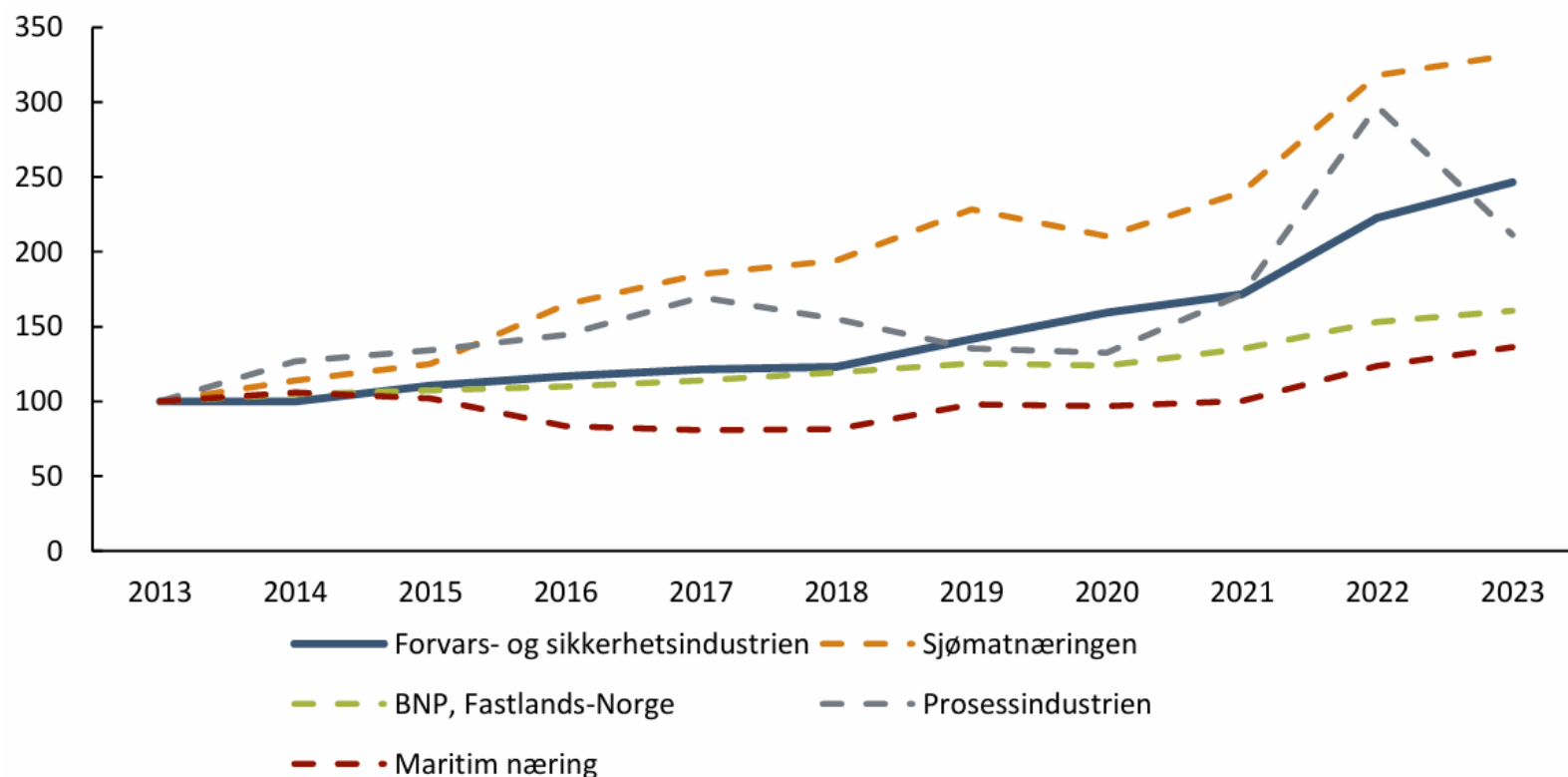
ØKT FOKUS PÅ NASJONAL SIKKERHET, BEREDSKAP OG TOTALFORSVAR

FORSVARSMARKEDET VOKSER

Figur A. Indeksert verdiskaping i forsvars- og sikkerhetsindustrien og andre eksportrettede fastlandsnæringer over tid.

Kilde: Menon Economics, SSB

RAPPORT

FORSVARSG OG SIKKERHETSINDUSTRIENS ØKONOMISKE FOTAVTRYKK

En verdiskapings- og ringvirkningsanalyse for 2023

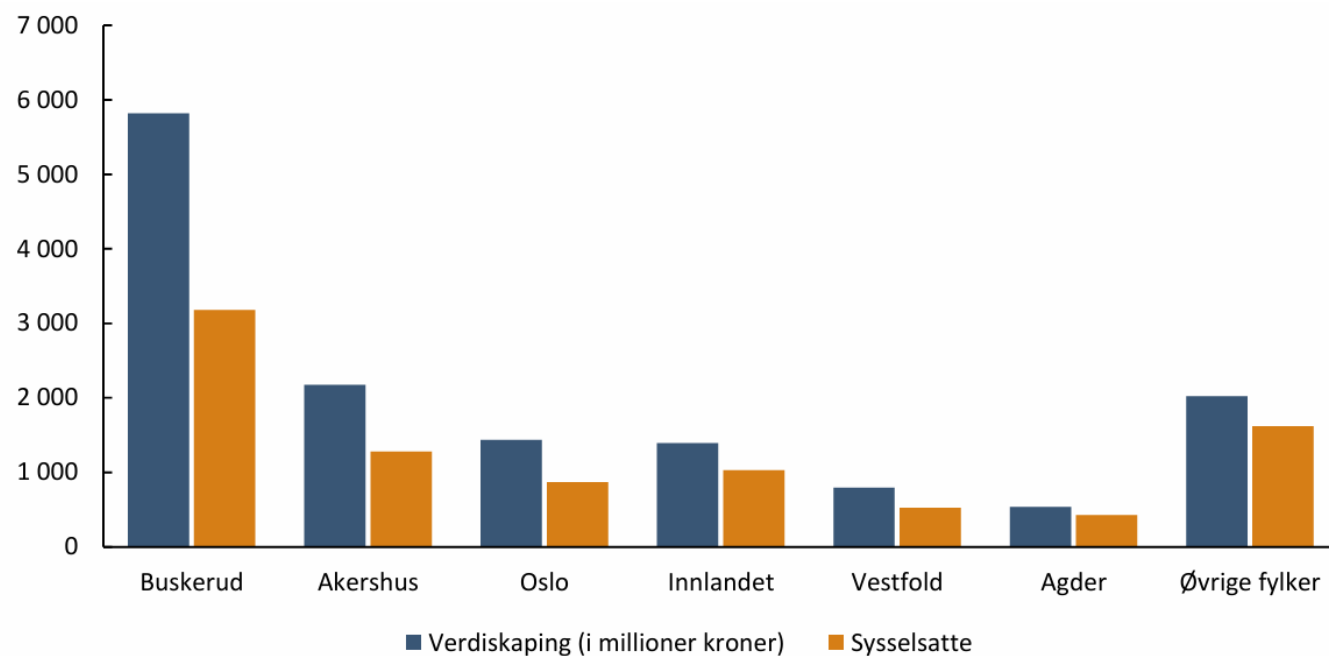

MENON-PUBLIKASJON NR. 184/2024

Av Odin Dager Moe, John Oskar Holmen Skjeldrum og Jonas Erraia

Rapport 184/2024 Menon Economics

VERDISKAPING og SYSSELSETTING

Figur 1-8. Verdiskaping og sysselsetting i forsvarsbedrifter i ulike fylker. Kilde: Menon Economics.

- Samlet verdiskaping 2023
 - estimeres til 24,2 Milliarder kroner
 - Direkte verdiskaping: 14,2 Mrd
 - Indirekte 6,5 mrd
 - Konsumeffekt 3,6mrd
 - økning på 11% siden 2021
- 17.300 arbeidsplasser

POTENSIALET I ØSTFOLDREGIONEN

Forprosjektrapport (2020) med analyse av seks ulike nedslagsfelt for arbeidsplassutvikling knyttet til forsvarsrelatert virksomhet:

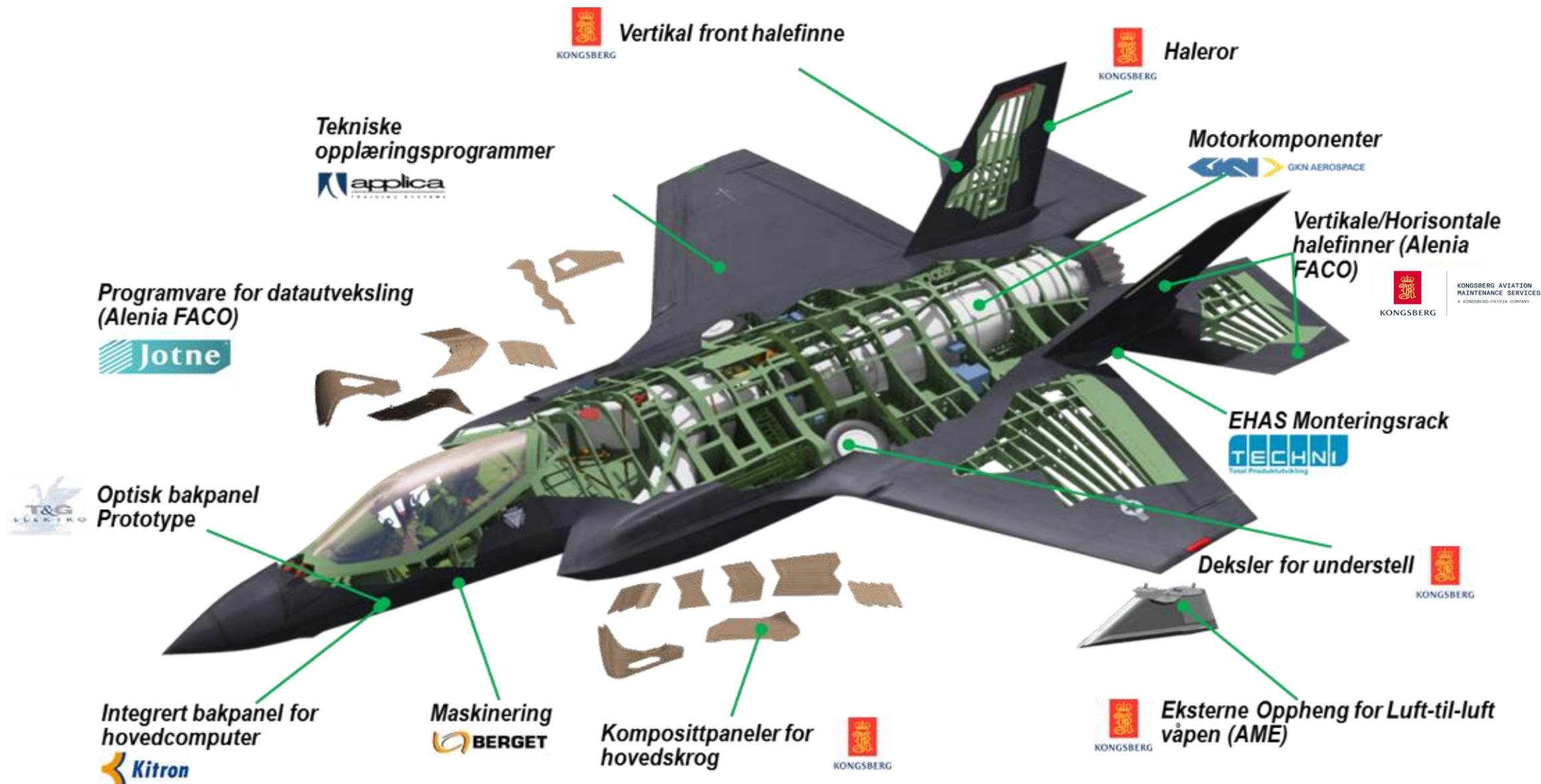
1. Den forsvarspolitiske utviklingen
2. Forsvarets utvikling
3. Styrket sikkerhet og beredskap gir muligheter
- 4. Konsekvenser og muligheter for næringslivet**
5. FoU og kompetanse-muligheter
6. Kultur og veteranvirksomhet

Forslag til konkrete satsninger/tiltak.

ØSTFOLD
FYLKESKOMMUNE

FFI søker nye løsninger for havnebeskyttelse

Har virksomheten din teknologi eller metoder som kan sikre havner bedre?

6. NOVEMBER 2025

Interessenter bes fylle ut forms-skjema innen 28.11.2025. Utvalgte selskaper vil bli invitert til videre dialog fortløpende.

Søknadsfrist og prosess

Interessenter bes fylle ut forms-skjema innen 28.11.2025. Utvalgte selskaper vil bli invitert til videre dialog fortløpende.

Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) søker innovative løsninger for å beskytte maritime områder og havner. Det handler om å møte trusler fra under- og overvannssystemer, sabotasje og uønsket aktivitet. Vi ser etter teknologi som kan bidra til økt sikkerhet, situasjonsforståelse og operativ kapasitet i maritime operasjoner. Vi legger særlig vekt på beskyttelse av kritisk infrastruktur og å sikre inn- og utseiling.

Om oppdraget

FFIs formål er å få testet og evaluert løsninger fra SMB-industrien for militære formål. De løsningene vi velger må kunne leveres innen kort tid, for å starte et første trinn av test og evaluering. Det er mulig å få finansiert innovasjonsaktiviteten som en del av test- og evalueringssløpet.

Relevante løsninger kan inkludere:

- Autonome eller fjernstyrte systemer for overvåkning, identifikasjon og følgeing
- Sensor- og deteksjonsteknologi for identifisering og sporing av objekter under og over vann
- Beskyttelsesteknologi for fysisk sikring av havneområder
- Analyseverktøy og beslutningsstøttesystemer for operativ ledelse og trusselvurdering
- Kinetiske effektorer mot innkommende trusler fra under, over eller i luftrommet
- Løsninger utover disse områdene kan også vurderes

Invitasjon til industriforum fregatt 14. november 2025

Nyhet | Dato: 07.11.2025

Forsvarsdepartementet inviterer relevante aktører i forsvarsindustrien og maritim industri til det første industriforumet fregatt under Flåteplanen 2024.

Forumet arrangeres med teknisk støtte fra Forsvars- og sikkerhetsindustriens forening (FSi), men påmelding er åpen for øvrig industri som har interesse for fremtidige muligheter innenfor det norsk-britiske fregattsamarbeidet.

- Dato: 14. November 2025
- Tid: Kl 12:00-13:15
- Format: Digitalt arrangement (webbasert forum)
- Målgruppe: Forumet retter seg mot nasjonale leverandører med relevans for forsvarsanskaffelser og maritime kapasiteter. FoU-miljøer og teknologibedrifter, og bransjeorganisasjoner.

Deltakelse er gratis, men registrering er nødvendig for å kunne følge arrangementet. Påmeldingsfrist: 13. november.

[Meld deg på her](#)

Hensikten med Industriforum fregatt er å være en nasjonal kontaktgruppe for fremskaffelsen, og et koordinerende forum mellom norske myndigheter og norsk industri.

Fregattanskaffelsen er fortsatt i en tidlig planleggingsfase. Forsvarsdepartementet velger derfor å dele informasjonen bredt, slik at alle relevante aktører får innsikt i status så langt. Dette er et bevisst valg for å sikre åpenhet og informere om prosessen på et tidlig tidspunkt.

Det første industriforumet fregatt gjennomføres digitalt for å bidra til bred deltagelse og tilgjengelighet på informasjonsdeling.

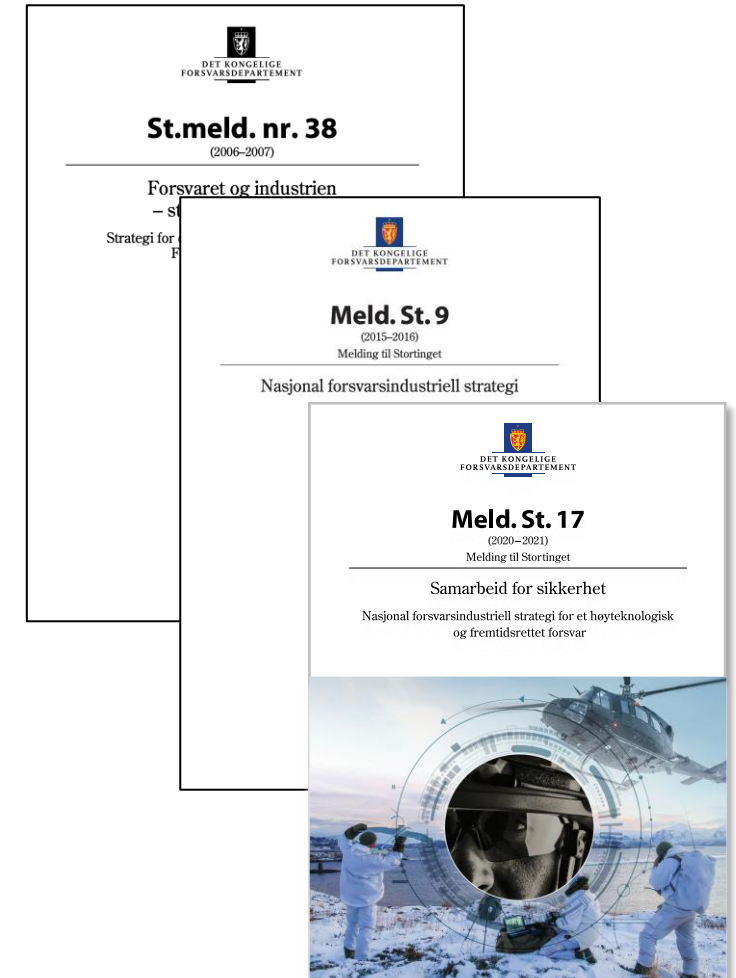
HOLTAN⁺
PARTNERS

DEN FORSVARSINDUSTRIELLE POLITIKKEN

10 November 2025

PRINSIPPER

- Norge vil i hovedsak kjøpe «hyllevare». Erfaringsmessig kjøpes 70-80% fra internasjonale selskaper.
- På noen sentrale områder driver nasjonale krav behovet for utvikling av unike løsninger
- Hjemmemarkedet er for lite til å representere en levedyktig forretningsmodell for nasjonal industri
- Norske myndigheter skal bidra til å markedsføre norsk industri og produkter som en del av G2G/G2B-dialogen
- 100 % industriell samarbeidsforpliktelse (NOK 50 M)
- Forsvarsindustrien er et viktig element for å sikre nasjonale sikkerhetsinteresser

Source: No MoD / fd.dep.no

HOVEDRETNINGSLINJER

1. Viktige anskaffelsesprogrammer må være nyttige for norsk næringsliv
2. Bidra til å utvikle norsk industris kompetanse til å støtte forsvaret
3. Styrke evnen til å delta i internasjonalt samarbeid om forsvarsmateriell
4. Norsk forsvarsindustri bør involveres tidlig i anskaffelsesprosessen ([FIV](#))

“Flertallet peker på at målet med den forsvarsindustrielle strategien er å videreføre og styrke en internasjonalt konkurransedyktig norsk forsvarsindustri, med evne til å utvikle, produsere og støtte forsvarsmateriell og -systemer innenfor prioriterte teknologi- og produktområder som er viktige for å ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser og Forsvarets behov.»

FORSVARSIINDUSTRIELL STRATEGI 2021

- Helhetlig tilnærming fra FOU til drift av system.
- Teknologiske kompetanseområder (prioriteringer).
- Ivaretagelse av vesentlige nasjonale sikkerhetsinteresser ved anskaffelser.
- Samarbeid mellom forsvarssektoren og forsvarsindustrien skal videreutvikles og styrkes.
- Industrisamarbeidsavtaler (gjenkjøp).
- Strategisk partnerskap med industri og næringsliv skal benyttes der dette er hensiktsmessig.
- Utvikling og iverksetting av tiltak for SMB

Teknologiske kompetanseområder

1. Kommando-, kontroll-, informasjons-, kommunikasjons- og kampladessystemer
2. Systemintegrasjon
3. Autonome systemer og kunstig intelligens
4. Missilteknologi
5. Undervannsteknologi
6. Ammunisjon, rakettmotorer og militært sprengstoff
7. Materialteknologi spesielt utviklet eller bearbeidet for militære formål
8. Levetidsstøtte for militære systemer

UTVIKLINGSTREKK SOM PÅVIRKER INDUSTRIPOLITIKKEN

- Pandemi → beredskapslagre, forsyningslinjer, avhengigheter, flaskehalser, sårbarheter
- Ukraina -> krigens karakter:
 - > utmattelseskrig -> behov for beredskapslagre, etterforsyning, men også:
 - > innovasjonsevne, innovasjonstakt, egenproduksjon, skaleringsevne
- Langtidsplanen for Forsvaret, Totalberedskapsmeldingen, Sverige og Finland i NATO, Nasjonal sikkerhetsstrategi:
 - Volum, bredde i Forsvaret
 - Nasjonal industriell base (verdikjeder, lokomotiver, SMBer, innsatsfaktorer)
 - Innovasjon, produksjon, skalering
 - Understøttelse, vedlikehold, trening
 - Totalberedskapsperspektivet
 - Alliert mottak – RSOM
 - Strategiske avtaler skal bidra til fleksibel kapasitetsøkning. Aktører som skal være tilgjengelig i krise og krig, må også benyttes i fredstid.

Beredskap og nasjonal forsvarsindustri

– Næringslivet er helt grunnleggende hvis vi skal ha nødvendig beredskap og være i stand til å kjempe. Med økende global etterspørsel etter militært utstyr, er det å bygge opp en nasjonal forsvarsindustri ikke bare en mulighet, men en nødvendighet. Dette handler om å redusere avhengigheten av eksterne leverandører som kanskje ikke kan eller vil levere når det kreves, enten på grunn av logistikk eller geopolitiske spenninger. Industrien må raskt kunne forsyne både militæret og samfunnet med essensielle ressurser.

*Generalløytnant Ingrid. M Gjerde,
Sjef Forsvarsstaben*

FORSVARSANSKAFFELSER

HVOR FINNES INFORMASJONEN, MULIGHETENE?

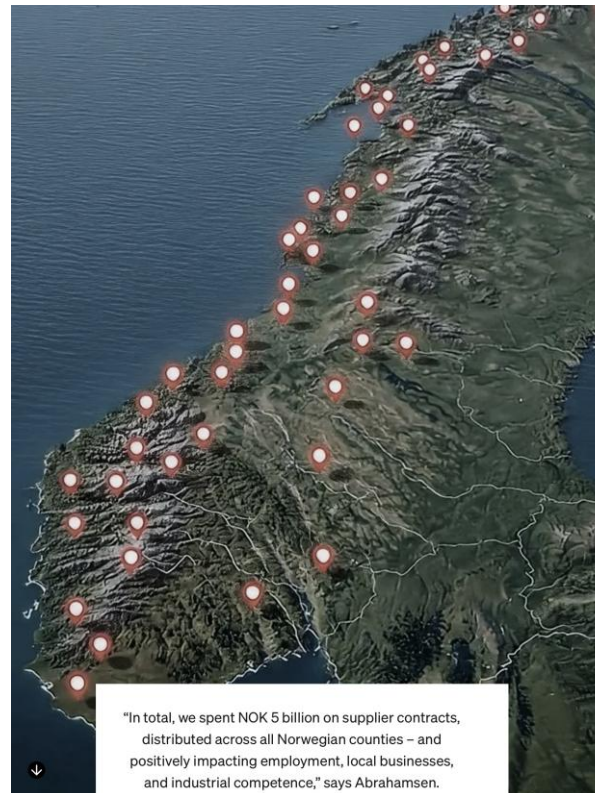
- Regionale industricluster og forsvarskoordinatorer
- Kunngjøringer fra «lokomotivene»
- FSi

”

Our partners in the supply chain have been carefully screened and selected on a stringent set of criteria, including quality, reliability, price and compliance. We seek partnerships locally, which has benefits in terms of communication and transport.

Audun Abrahamsen, Vice President Global Supply Chain Project (acting) at Kongsberg Defence & Aerospace

Framtidige anskaffelser til forsvarssektoren (FAF) 2023–2030
Mai 2023

dfø
Doffin
Database for offentlige anskaffelser

Start / Søk og filter

Endringslogg Søk er oppdatert

Filter

Kunngjøringstype

- ☐ Planlegging (158)
- ☐ Konkurranse (493)
- ☐ Resultat (218)

Velkommen til Mercell
– en helhetlig plattform for offentlige innkjøp og leveranser

Innkjøper Leverandør

Bytt Supplier

Award notice
Contact awarded

Enhver mynt har to sider, og vi tar hensyn til begge

MØTEPLASSER FOR INDUSTRIEN

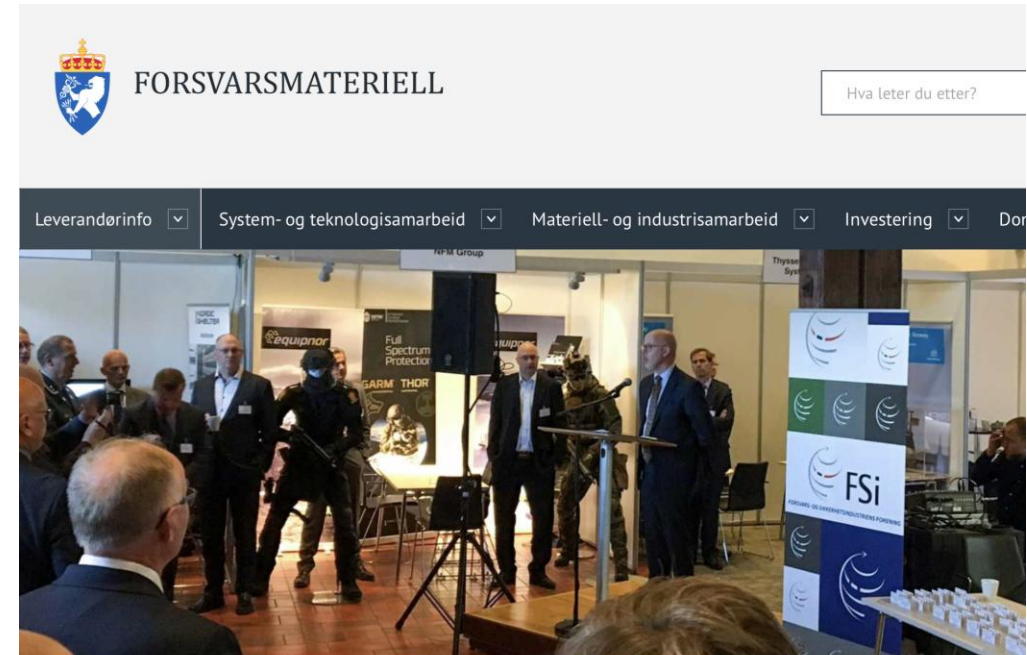
- 300+ medlemmer
- Forsvarsindustriens ansikt mot myndighetene
- Del av Team Norway ifm. myndighetsstøtte utenlands
- Industridag, Akershus festning, 28 august
- Info/Erfa. Norges største forsvarsindustrikonferanse. Mai/juni
- Temabaserte informasjonsdager: hær, sjø, luft, cyber
- Teknologidager: Sjøforsvaret, Hæren, HV
- Internasjonale arrangementer
- Medlemskap i FSi - <https://www.fsi.no>

Adm. dir. FSi Torleiv Opland

KRAV TIL INDUSTRIEN

- Leverandørklarering
- Kvalifisering (OEM-krav, etc.)
- [FMA - Leverandørinfo](#)

Informasjon til leverandører

Det stilles særdeles høye krav til produktene og tjenestene Forsvaret benytter. Det stilles også høye krav til leverandørene og til selve anskaffelsesprosessen. Et godt og langsiktig samarbeid med forsvarsindustrien er avgjørende for å sikre norsk forsvarsevne.

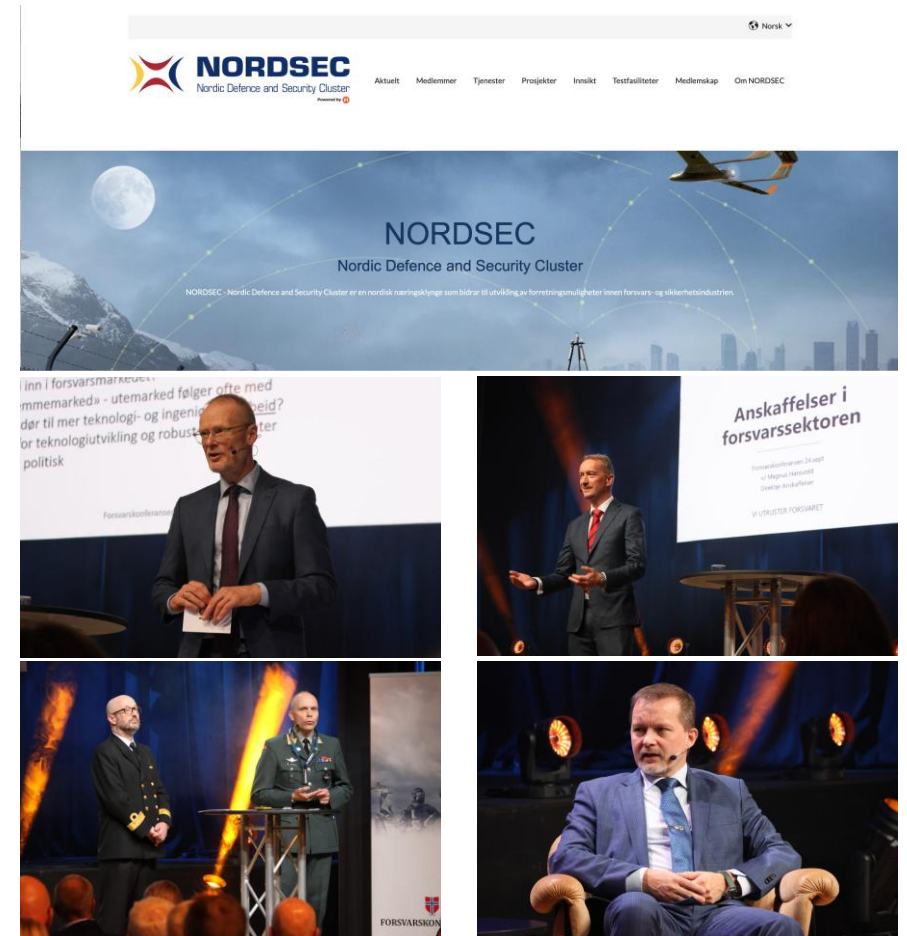
LOV, FORSKRIFT, REGELVERK

- Lov om offentlige anskaffelser
 - [Lov om offentlige anskaffelser \(anskaffelsesloven\) - Lovdata](#)
- Forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser (FOSA)
 - [Forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser - Lovdata](#)
- Anskaffelsesregelverket for Forsvaret (ARF)
 - [Anskaffelsesregelverk for forsvarssektoren \(ARF\) - Lovdata](#)
- Unntaksregler fra EUs regelverk § 1.2.3
- Pågående endring av ansvar og roller i sektoren

Hvordan kan SMBer rigge seg?

- Underleverandør - selvstendig
- Regionale/lokale klynger. Hva gjør andre?
- Forsvarskoordinatorer
- Nasjonale/Internasjonale nettverk
- Deltakelse på ulike arenaer
- Rammeavtaler. Hvem sitter på disse?
Hvordan komme i inngrep?

HOLTAN⁺
PARTNERS

INDUSTRISAMARBEID

Industrieminar MNU

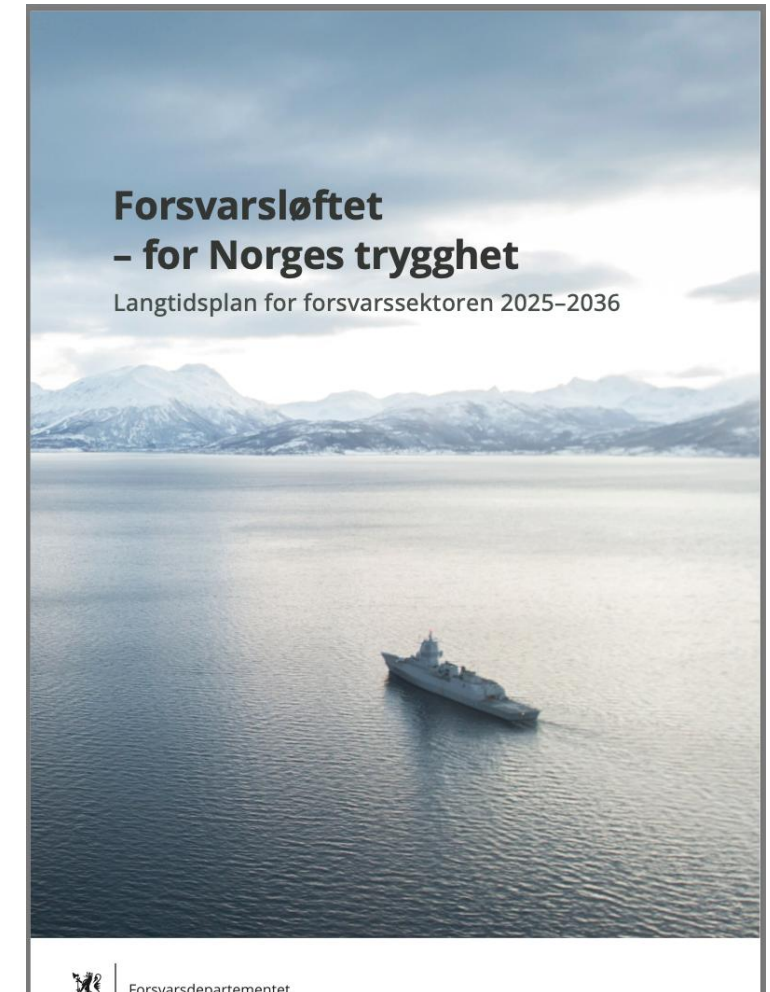
10. november 2025

Hensikt

- Industrielt samarbeid knyttet til Forsvarets anskaffelser skal bidra til å opprettholde,
- videre- eller nyutvikle konkurransedyktig nasjonal industriell kapasitet og kompetanse
- innen teknologi- og produktområder av betydning for Forsvarets videre utvikling, der
- dette bidrar til å dekke Forsvarets behov.

Politiske føringer

- Regjeringen vil legge til rette for økt produksjon og utvikling av en sterkere forsvarsindustri og forsvarsteknologi i Norge. (Prop. 87S (2023-2024))
- Regjeringen vil skape grunnlag for en mer robust forsvarsindustri og har tre hovedmål.
 - Økt utholdenhet, forsyningssikkerhet og nasjonal beredskap
 - En sterkere og mer robust nasjonal industribase
 - Aktiv og målrettet deltakelse i internasjonalt materiell- og FoU-samarbeid

Målsetninger med forpliktende industrisamarbeid

- Langsiktig strategisk myndighets- og industrisamarbeid i forbindelse med større materiellanskaffelser.
- Videreføre tradisjonelt industrisamarbeid som et sentralt virkemiddel for å sikre tilgang til det internasjonale forsvarsmarkedet.
- Industrisamarbeidsavtaler gir norsk industri innpass på de utenlandske leverandørenes hjemmemarked eller andre internasjonale markeder.
- Markedsadgang bidrar til å gi grunnlag for å utvide produksjonskapasiteten, og å styrke satsing på innovasjon.

Det tysk-norske ubåtsamarbeidet får vedlikeholdsanlegg på Haakonsvern

Forsvarsministrene fra Norge og Tyskland la mandag ned grunnsteinen til et nytt ubåtanlegg i Bergen, hvor en ny generasjon ubåter skal kunne vedlikeholdes.

Teknologiutvikling

De teknologiske kompetanseområdene skal tas med i vurderingen i forbindelse med:

- Prioritering av forsvarssektorens FoU-aktiviteter
- Beslutning om anskaffelser fra norske leverandører og innholdet i industri-samarbeidsavtaler i forbindelse med anskaffelser fra utenlandsk industri
- Definerings av roller Norge skal ta i internasjonalt materiellsamarbeid
- Norske myndigheter og norsk industris samarbeid med andre lands myndigheter og industrier

Norges prioriterte nasjonale teknologiske kompetanseområder:

Ammunisjon, rakettmotorer og militært sprengstoff

Missilteknologi

Kommando-, kontroll-, informasjons-, kommunikasjons- og kampledelsessystemer

Systemintegrasjon

Autonome systemer og kunstig intelligens

Undervannsteknologi

Materialteknologi spesielt utviklet eller bearbeidet for militære formål

Levetidsstøtte for militære systemer

Bestemmelser for industrielt samarbeid ved forsvarsanskaffelser fra utlandet

Generelle bestemmelser

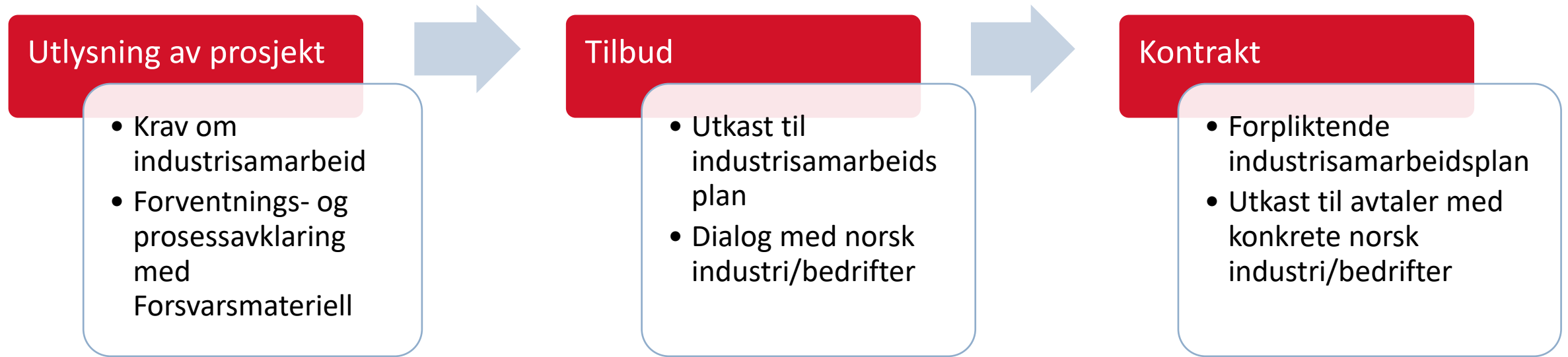
Krav om industrisamarbeidsavtale gjelder, med visse unntak, ved alle anskaffelser fra utenlandske leverandører av materiell, varer og tjenester. Bestemmelsene gjelder også i de tilfeller hvor leverandøren er registrert i Norge, men hvor vesentlige deler av leveransen er produsert i utlandet.

Det skal etableres en forpliktende avtale om industrisamarbeid før kontrakt om leveranse inngås.

FD
FORSVARSDPARTEMENTET

**Bestemmelser for industrielt samarbeid ved
forsvarsanskaffelser fra utlandet**

Prosess

- Leverandøren skal forplikte seg til å gjennomføre industrisamarbeid til en samlet verdi på 100 % av verdien av kontraktens verdi
- Ved alle anskaffelser skal en vesentlig andel av forpliktelsen være kontraktsfestet med norsk industri før Forsvaret inngår bindende kontrakt med leverandøren.

Verdifastsettelse og oppfølging

Verdien av et industrisamarbeidsprosjekt kan økes ved å benytte faktorer. Ved fastsetting av faktorer skal det legges vekt på prosjektets innhold i forhold til bestemmelsenes formål.

Faktorspenn kan anvendes for ulike typer av industriprosjekter:

- Teknologisamarbeid 1,0 – 5,0
- Støtte med markedsutvikling og markedsadgang 0,1 – 2,0
- Forsknings- og utviklingssamarbeid 1,0 – 5,0
- Kjøp av produkter 1,0
- Overføring av teknologi og kunnskap til norsk partner 1,0 – 2,5

Dersom norsk partner kan klassifiseres som mellomstor bedrift eller småbedrift, skal det i tillegg multipliseres med en faktor henholdsvis 1,3 eller 1,5.

a)

$$\begin{array}{r} 49 \cdot 37 \\ \hline 343 \end{array}$$

b)

$$\begin{array}{r} 49 \cdot 37 \\ \hline 343 \\ 147 \end{array}$$

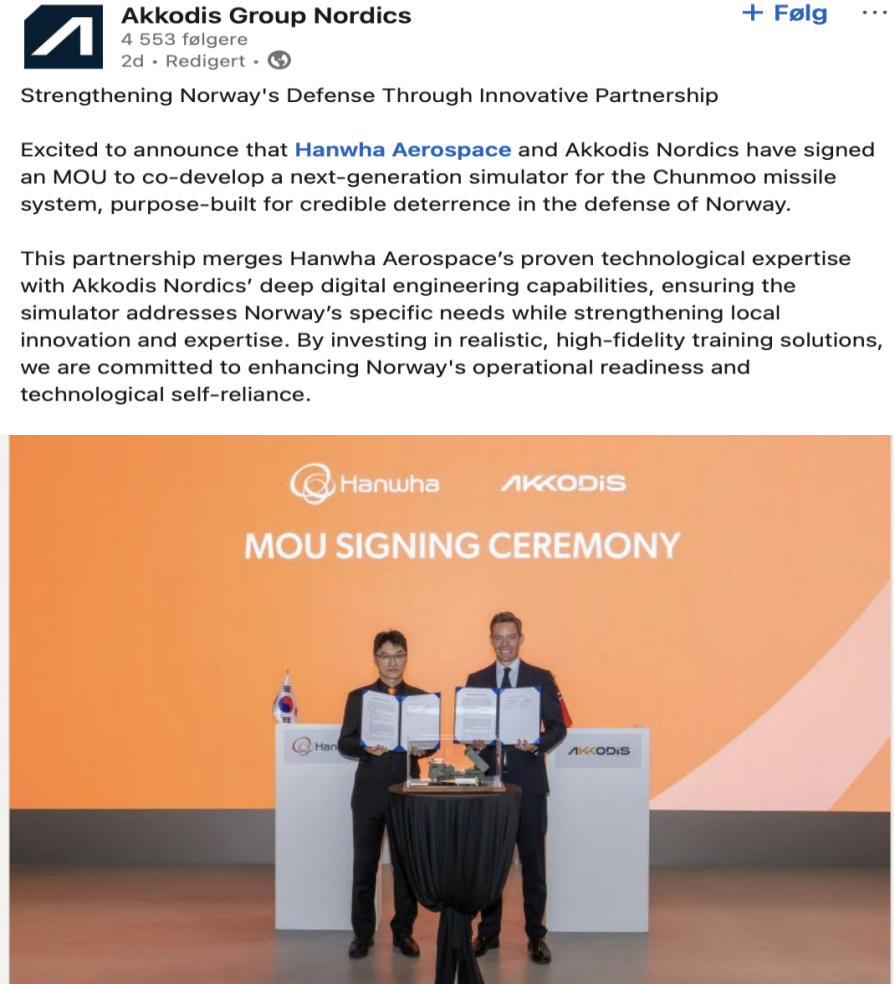
c)

$$\begin{array}{r} 49 \cdot 37 \\ \hline 343 \\ + 147 \\ \hline = 1813 \end{array}$$

«Fra regler til praksis»

Hvordan nå fram?

- Aktivt arbeid mot relevant internasjonal industri
- Relasjonsbygging og langsiktig satsning
- Delta på relevante møteplasser hvor Forsvar og industri møtes
- Produkter som svarer til behov
- Innovasjon og tilpasning
- Gjøre seg kjent og relevant for Forsvarsmateriell og Forsvarsdepartementet innenfor rammen av teknologiområder

Gjeldende industrisamarbeidsforpliktelser

Industrisamarbeidsavtaler						
Oversikten er utarbeidet av Forsvarsmateriell/INS, ylfredriksen@mil.no / bsteinkjer@mil.no						
Rapport fremstilt den; 04.11.2025						
2024 - verdier, NOK						
Firma	Land	Produkt levert	Gjenstående	Kontaktperson	Adresse	E-post adresse
FN Herstal SA	Belgia	Minimi Light Machine Guns	52 869 160	Audrey RICHODE	33 Voie de Liège, 4040 Herstal	audrey.richode@fnherstal.com
L-3 MAS	Canada	C-130 maintenance and aircraft update services	113 243 670	Robert van den Heuvel	10000 Helen-Bristol, Montréal International Airport Mirabel, Mirabel (Québec), J7N 1H3	robert.vandenheuvel@L3Harris.com
Terma A/S	Danmark	Radars	Rammeavtale	Jes Ballin	Hovmarken 4, 8520 Lystrup	jeba@terma.com
DSME	Korea	Logistics and Support Vessel	2 143 828 267	Hyushin Jeong	Grand Central Tower B, 20th floor, 14 Sejong-daero, Jung-gu, Seoul (Postal Code : 04527)	hyushin777@hanwha.com
Hanwha	Korea	VIDAR systems (Artillery)	2 668 629 202	Chansol Park	69, Gongdan-ro, Seongsan-gu, Chanwon-si Gyeongsangnam-do, 51561 Seoul	chansol.park@hanwha.com
Thales Nederland	Nederland	Weapons Locating Radars	617 864 412	Pieter Zomers	Zuidelijke Havenweg 40, 7554 RR Hengelo	pieter.zomers@nl.thalesgroup.com
Navantia	Spania	Upgrade of the Norwegian frigates	Rammeavtale	Daniel Bernal Soto	Velázquez, 132, 28006, Madrid	dbernal@navantia.es
Indra	Spania	212CD - Sub-contract	242 557 728	David Uceda Linares	Avenida de Bruselas N° 35, 28108 Alcobendas, Madrid	ducedal@indra.es
Chess	Storbritannia	Observation and Target Acquisition System (OTAS)	426 122 224	Kevin Conquergood /Alan Deller	Quadrant House, North Heath Business Park, North Heath Lane, Horsham, West Sussex, RH12 5QE	kevin.conquergood@chess-dynamics.com alan.deller@chess-dynamics.com
L3Harris TRL	Storbritannia	Electronic Countermeasures against RC-IED	45 563 790	Ken Bartle	Spectra House, Shannon Way, Tewkesbury Business Park, Tewkesbury, Gloucestershire, GL20 8GB	ken.bartle.tri@l3harris.com
Operational Solutions	Storbritannia	Counter-UAS capability	174 716 541	Dominic Walker	Sunnyside Farm, Padworth Common, Reading, UK, RG7 4QN	Dominic.Walker@operationalsolutions.co.uk
Marshall ADG	Storbritannia	C130J Hercules Inspections and Maintenance	61 991 559	Stig Asak	The Airport, Newmarket Road, Cambridge, CB8 8RX	stig.asak@marshalladg.com
Mildef	Sverige	Military Off The Shelf (MOTS) components	Rammeavtale	Carl-Magnus Eriksson	Muskötgatan 6, Box 22079, S-250 22 Helsingborg	Carl-Magnus.Eriksson@mildef.com
Atlas Electronics	Tyskland	Oppgradering Ula	803 607 645	Franziska Viti	Sebaldsbrücker Heerstrasse 235, 28309 Bremen	franziska.viti@tkmsgroup.com
FFG	Tyskland	Armoured Recovery Vehicles (ARV)	262 432 625	Wolfgang Beckers / Sven Jacobsen	Werftstrasse 24, D-24939 Flensburg	wolfgang.beckers@ffg-flensburg.de / sven.jacobsen@ffg-flensburg.de

Firma	Land	Produkt levert	Gjenstående	Kontaktperson	Adresse	E-post adresse
FFG	Tyskland	Armoured Combat Support Vehicles (ACSV)	44 675 945	Sven Jacobsen	Werftstrasse 24, D-24939 Flensburg	sven.jacobsen@ffg-flensburg.de
KNDS	Tyskland	Armoured Vehicle Leguan Bridge (AVLB) Leopard 2 NOR	720 557 862	Franziska Kappner	Krauss-Maffei Str. 11, D-40981 Munich	franziska.kappner@knds.de
KNDS	Tyskland	Leopard 2A7 (MBT)	9 801 055 858	Franziska Kappner	Krauss-Maffei Str. 11, D-40981 Munich	franziska.kappner@knds.de
Rheinmetall LS	Tyskland	Combat System and the Weapon System for Leopard 2A7	848 355 246	Matthias Schulz	Helmuth-Edhardt-Str. 11, D-20045 Linstedt	matthias.schulz@rheinmetall.com
Rheinmetall Electronics	Tyskland	Ship Technical Simulator (STS)	1 212 090	Simone Jung	Brennweg 54, 39099 Bozen	simone.jung@rheinmetall.com
Rohde & Schwarz	Tyskland	Communication support for Norwegian Army	71 305 342	Xiaomel Neumann	Muehlbacher, 15, 81671 Munich	xiaomel.neumann@rohde-schwarz.com
Rohde & Schwarz	Tyskland	Stationary HF, VHF and UHF Radios	130 342 679	Xiaomel Neumann	Muehlbacher, 15, 81671 Munich	xiaomel.neumann@rohde-schwarz.com
Rolls-Royce MTU	Tyskland	Engines MBT Leopard 2	373 246 776	Judith Machau	Weyhshofstr. 1, 80549 Freisinghausen	judith.machau@rolls-royce.com
Siemens AG	Tyskland	Electric Propulsion for Coastal Guard	1 658 934	Andreas Bönning	Linderhofstr. 2, 20089 Hamburg	andreas.boenning@siemens-energy.com
NAMS	Tyskland	212CD Submarines	27 206 715 051	Katharina Brill	Werftstrasse 21-114, 24143 Kiel	katharina.brill@namsgroup.com
Boeing	USA	P8 Aircraft Poision	1 669 761 790	Orinly L. Bai / Riegi D. Parkinson	P.O. Box 514 MC 5100-226, St. Louis, MO 63166-0514	orinly.l.bai@boeing.com riegi.d.parkinson@boeing.com
Continental Electronics Corporation	USA	NORVL system	74 489 415	Stephen E. Jankowski /eg. Richard Kay	2412 E. Buckner Blvd., Dallas, TX 75227	stephen.jankowski@continental.com rick.kay@continental.com
Data Link Solutions	USA	Taktik Data Link 16 terminaler etc.	152 294 651	James C. Holcombe	400 Collins Road N.E., Cedar Rapids, IA 52408	james.holcombe@datalink.com
Dillon	USA	Vehicle Mounted Gatling HMG	Rammeavtale	Luke Paine	21815 N 7th Ave., Phoenix, AZ 85027	Luke.Paine@dillons.com
Dowty	USA	Propellers Overhaul and Repair C-130J	Rammeavtale	William M. O'Connell		william.oconnell@dowty.com
Elbit America	USA	Night Vision Systems	Rammeavtale	Krista Thompson	7635 Plantation Road, Norcross, VA 24019	Krista.Thompson@elbitsystems.us.com
L3Harris TCOM	USA	Radio Communications Equipment	148 805 798	Kate Sharp	1880 University Avenue, Rochester, NY 14610	Kate.Sharp@l3harris.com
L3 Harris	USA	Tactical Management System (TMS) for Coast Guard	61 249 533	Kathleen Carpenter	1801 E Saw Drive, Suite L, Chesapeake, VA 23059	kathleen.carpenter@l3harris.com
L3Harris BCS	USA	Radio Communications Equipment (handheld)	169 744 140	Chris Savoca		chris.savoca@l3harris.com
Lockheed Martin Aero	USA	New transport aircraft - Hercules C-130 J	490 982 056	Jeremy E Garcia	P.O. Box 146, Mail Zone 1517, Fort Worth, TX 76101	jeremy.e.garcia@lma.com
Lockheed Martin MST	USA	AEGIS Warfighting Improvement Program	113 904 104	Michelle Achut	1801 State Route 175 Oswego, NY 13827	jacquelyn.m.achut@lma.com
Lockheed Martin RMS	USA	TPY-4 Radar System	3 204 086 145	Michelle Achut / Colin Walsden	487 Electronics Parkway, Liverpool, NY 13088	jacquelyn.m.achut@lma.com colin.walsden@lma.com
Pratt & Whitney Military Engines	USA	Material Management Program (MMP)	272 314 588	Alexander Roth	480 Main Street MS 191-43, East Hartford, CT 06108	alexander.roth@prattwhitney.com
Raytheon Company	USA	Upgrade of system	2 845 262 909	Justine Bergquist	3000 S. Wile Road, Bldg 8030 Mail Stop 02, Tucson, AZ 85744	justine.m.bergquist@raytheon.com
Raytheon Company	USA	AMRAAM for F-35	1 276 076 777	Justine Bergquist	3000 S. Wile Road, Bldg 8030 Mail Stop 02, Tucson, AZ 85744	justine.m.bergquist@raytheon.com
Reconcraft, LLC	USA	Combatant Craft Medium (CCM)	246 742 134	Joel Probst	8891 SE Wether Road, Clackamas, Oregon 97015	joel@reconcraft.com
Rolls-Royce Corporation	USA	Mission Care	50 021 041	Gabrielia Vasquez	P.O. Box 426, Indianapolis	gabrielia.vasquez@rolls-royce.com
Trijicon, Inc.	USA	Thermal Weapon Sights	63 959 210	Dave Skowell	925 Corporate Drive Suite 215, Stafford, VA 22554	dskowell@trijicon.com
U.S. Ordnance	USA	Heavy Machine Guns	200 550 685	James Sheahan	300 West Sydney Drive, McMans, NY 89437, NY 89437	jessie@usordn.com

<https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/materiell-og-industrisamarbeid/Industrisamarbeid>

Forretningsmessige prinsipper

Direkte kontrakt mellom norsk og internasjonal partner

Leverer på forventet ytelse og tid

Konkurransedyktige på pris i forhold til andre kilder

HOLTAN⁺
PARTNERS

EU FORSVARSINITIATIV

EUROPEISK FORSVAR OG FORSVARSINDUSTRI

	 EU	 UNITED STATES
Defence Expenditure		
Total amount	€ 227 billion	€ 545 billion
% of GDP	1.34	3.3
Investment per Soldier	€ 27.639	€ 108.322
Duplication of Systems in Use		
Number of types of weapon systems*	178	30
Main battle tanks	17	1
Destroyers/frigates	29	4
Fighter planes	20	6

* Number of types of weapon systems for selected weapon systems categories

Source: NATO, International Institute for Strategic Studies, SIPRI, Munich Security Report 2017

Fragmentert

Proteksjonistisk

Avhengig

EU kan øke forsvarsutgiftene med 800 mrd. euro

EU-kommisjonens president Ursula von der Leyen presenterte tirsdag en plan for hvordan få opp europeiske forsvarsinvesteringer.

Politikk

Publisert 4. mar. 09:52 | Oppdatert 4. mar. 10:20

EU-KOMMISJONENS PRESIDENT: Ursula von der Leyen. Foto: NTB

October 16, 2025

EU unveils Defence Readiness Roadmap 2030 to strengthen joint capabilities and protect Europe

By Defence Industry Europe

Photo: European Union Audiovisual Service.

DEFENC READINESS ROADMAP 2030

Styrke Europeisk forsvarsindustribase

Teknologiutvikling
Hasteprogram
European Defence Industry Strategy
Buy more, together, European

Øke investeringene i forsvar og sikkerhet

Tillate økt budsjettunderskudd i EU land
Låneordning (SAFE)

Fortsette støtte til Ukraina

Donasjoner av materiell
Trening av Ukrainske soldater
Ukraina innlemmes i EU program (EDF, ASAP)

Preserving Peace Defence Readiness Roadmap 2030

What is needed?

The White Paper for European Defence identified Europe's critical capability gaps.

The Readiness 2030 package unlocked up to €800 bn of investments.

This Roadmap, requested by the European Council, sets clear objectives and milestones for defence readiness by 2030.

What we propose

European Defence Flagships

Eastern Flank
Watch

European Drone
Defence initiative

European
Air Shield

European
Space Shield

Closing Capability Gaps

Member States form capability coalitions

Strengthening EU Defence Industrial Base

- Securing **resilience of supply chains**
- Tapping **full potential for defence innovation**
- Track **industrial capacity**

Boosting Defence Investment

- Simplifying European defence market
- Mobilising private and public financing
- Military mobility area

Standing firmly with Ukraine

© European Union, 2025

Reuse of this document is allowed, provided appropriate credit is given and any changes are indicated (Creative Commons Attribution 4.0 International license). For any use or reproduction of elements that are not owned by the EU, permission may need to be sought directly from the respective right holders. Images © European Union. © Adobe Stock.

Luxembourg: Publication Office of the European Union, 2025
Paper ISBN 978-92-68-32672-5 doi: 10.2899/91860041 HV-01-25-024-EN-C
PDF ISBN 978-92-68-32671-8 doi: 10.2899/9130276 HV-01-25-024-EN-N

SO WHAT ?

[Home](#) [Sectors](#) [Services](#) [Products](#) [About](#) contact@mhtech.no

MHTech is a Norway start-up founded to enable the decarbonization of complex energy systems across transport, energy systems, industry & built environment.

Our solutions couple our proprietary energy simulation engine with data analytics and engineering expertise.

We help our clients optimise the transition to decarbonized and future-ready outcomes - minimising risk and unlocking revenue opportunity.

[Explore our sectors](#)

ZeBra

Pon ePower

Lineage

Start-ups

Techni As

[Home](#) [About](#) [What We Do](#) [Sustainability & Inclusiveness](#) [Career](#) [Contact Us](#)

THE CRAFT OF INNOVATION

FROM CONCEPT TO PRODUCTION
WE EMPOWER YOU

WE OFFER CONSULTANCY SERVICES TAILORED TO YOUR NEEDS
WHETHER YOUR PROJECT IS SMALL OR LARGE

[Home](#) [Solutions](#) [Contact](#)

[Schedule Demo](#)

Stop Rework. Achieve Peak Compliance. Accelerate Uptime.

SemantiSys delivers AI-powered Augmented Reality guidance that actively vets technician performance against expert and regulatory standards, eliminating human error before it happens.

[Explore Our Solutions](#)

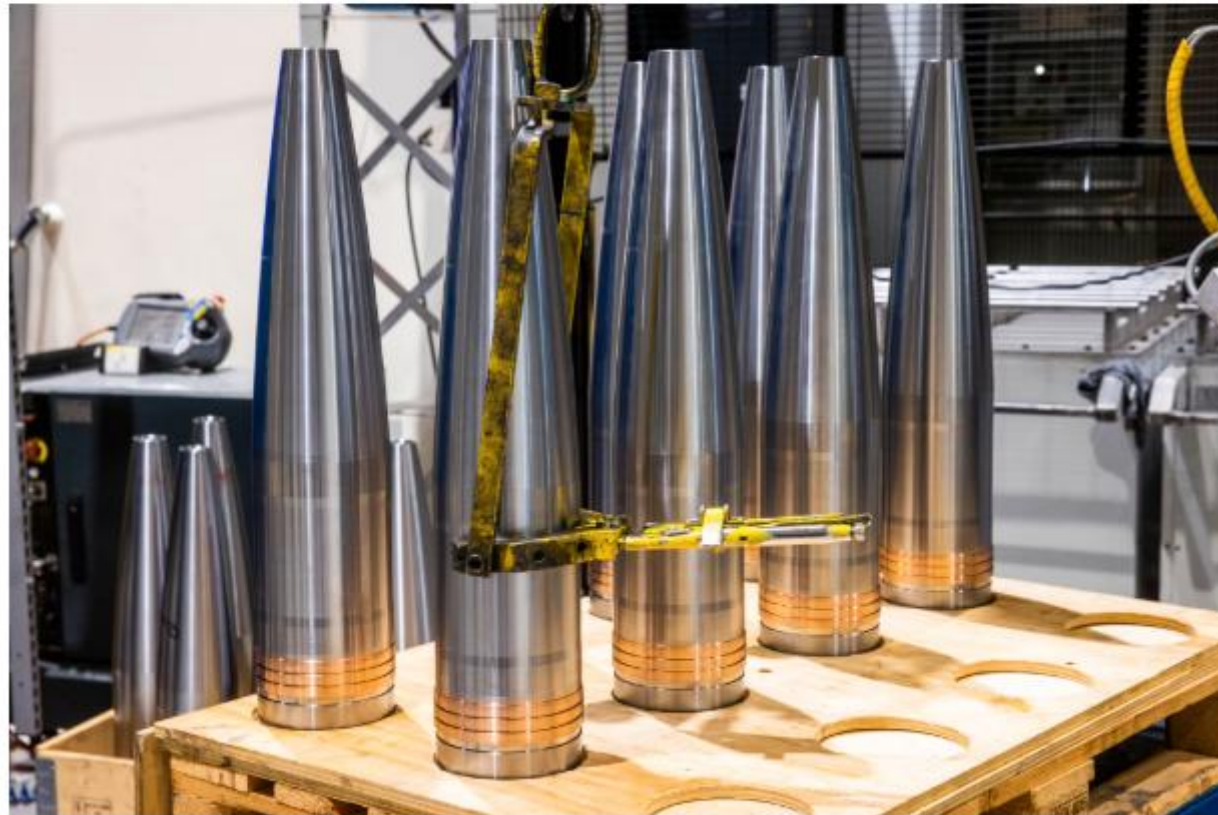

EIDEL AS
1,982 follow
6mo • 100
This week our colle
presenting EIDEL AS

Norsk forsvarsindustri får EU-penger til å produsere ammunisjon

Tre norske forsvarsbedrifter vil få store beløp i EU-støtte for å øke sin produksjon av ammunisjon og missiler til Ukrainas forsvarskamp.

MÅ PRODUSERE MER: Nammo på Raufoss er en av fire store produsenter av artilleriammunisjon i Europa. Foto: Frode Hansen / VG

stfasiliteter

EUROPEAN DEFENCE FUND

- Forsvarsrelatert teknologiutvikling
- 8 Mrd EURO i perioden 2021-2027
- Norsk kontingent 2 Mrd NOK
- Årlig utlysning av «CALLS»:
 - Et felles konsortium
 - Aktører fra minst 3 forskjellige nasjoner
 - Nasjonal myndighetsstøtte
- Bonusfinansiering for små og mellomstore (SMB) bedrifter
- Dedikerte SMB-utlysninger
- Dedikert andel av fondet for å støtte fremvoksende og banebrytende teknologier

European Commission

Defence Industry and Space

Home | About | Newsroom | EU Space | EU Defence Industry | EU Aeronautics Industry | Funding opportunities

Home > EU Defence Industry > EDF | Developing tomorrow's defence capabilities

EDF | Developing tomorrow's defence capabilities

The European Defence Fund at a glance

The EDF is the Commission's instrument to support Research and Development in defence.

Its main goals are:

- To promote cooperation between companies, including SMEs and research actors throughout the Union.
- To boost defence capability development through investments.
- To help EU companies develop cutting-edge and interoperable defence technologies and equipment.

FORSCHUNG UND ENTWICKLUNG MIT VON ENTWICKELNDENDEN BEITRÄGEN FÜR DIE STÄRKUNG

EDF 2025

The European Defence Fund is the Commission's instrument to support collaborative Research and Development in defence. It is implemented through annual work programmes.

The **fifth** European Defence Fund (EDF) Work Programme addresses **33 topics** in total, organised around **7 thematic calls**, **2 non-thematic calls** and **2 specific grant agreements** in support of the Alliance for defence medical countermeasures.

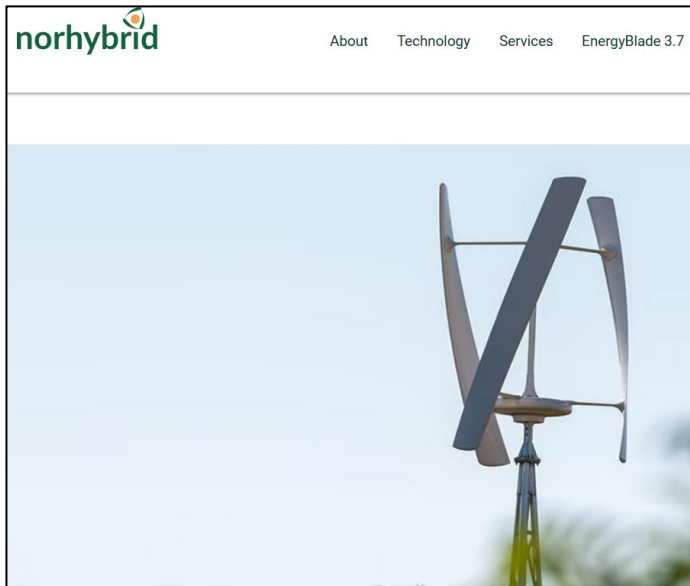
CATEGORIES		TOPICS	BUDGET (in million euros)
	Defence medical support, CBRN, biotech and human factors	- Defence medical countermeasures Alliance – Research and Development actions (2 topics) (R) + (D) - Autonomous triage and evacuation (R)	35
	Information superiority	European Multifunctional Information Distribution System (R)	39
	Advanced passive and active sensors	- Multi-band 4D Radar technologies (D) - Infrared detectors (D)	58.5
	Cyber	- Risk, robustness and resilience for autonomous vehicles in military operations (R) - Improved cyber defence operations capabilities (D)	54

	Energy resilience and environmental transition	- Propulsion system for next generation rotorcrafts (R) - Naval hybrid propulsion and power systems (R) - Aircraft propulsion and energy management systems (D)	93
	Materials and components	Chipselets for defence applications (R)	25
	Underwater warfare	- Stand-off anti-submarine warfare engagement (R) - Advanced underwater networks (D)	45
	Simulation and training	- Multi-disciplinary design and analysis framework for Aerial Systems (R) - Live, virtual, constructive training interoperability (R)	43
	Disruptive technologies	- Great-depth enabling technologies (R) - Non-thematic research actions targeting disruptive technologies for defence (R)	43
Non- thematic calls for innovative and future-oriented defence solutions focused on SMEs		- Call for proposals dedicated to SMEs and research organisations (R) - Call for proposals dedicated to SMEs (D) - Call for proposals for coordination and support action to the National Focal Points (NFP) network	67
Other actions*		- Business Coaching in the European Defence Fund - EUDIS Business Accelerator - EUDIS Matchmaking Services for companies and investors - Defence Equity Facility under InvestEU for SMEs and Mid-Caps - EUDIS Defence Hackathon in 8 locations - EDF outreach and communication - Technical and administrative assistance for the EDF implementation	37.2

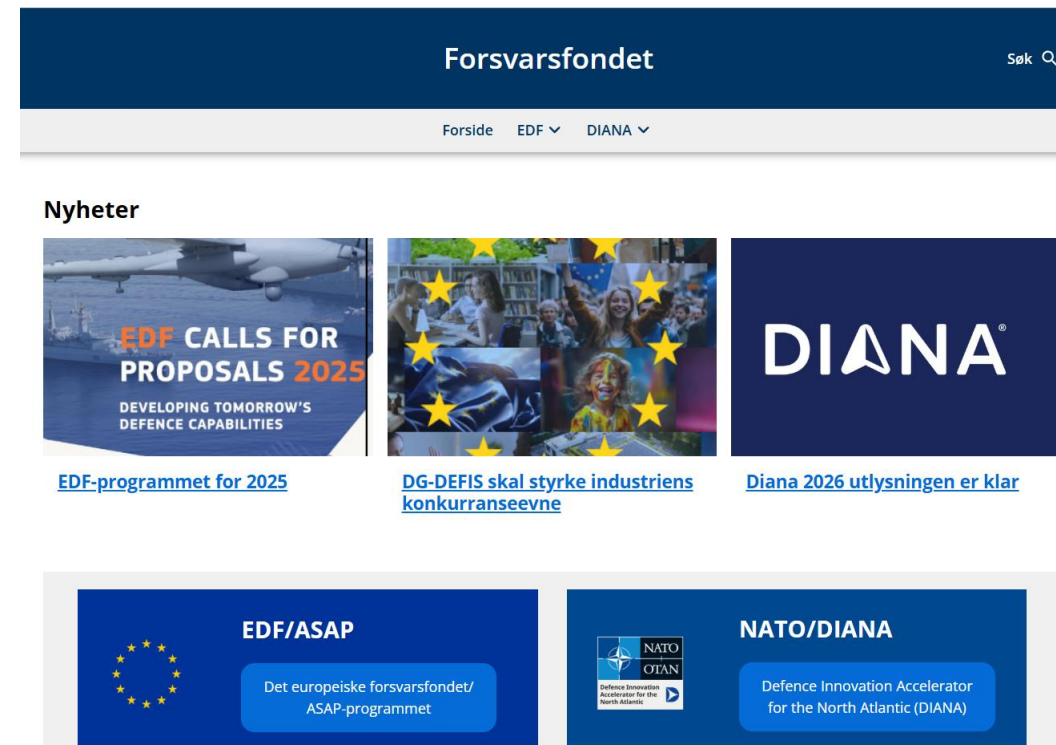
NORSK DELTAKELSE EUROPEAN DEFENCE FUND

- Norsks søkere har så langt fått svært god uttelling i EDF.
- 151 mill. euro til norske virksomheter
- Kongsberg Gruppen størst rundt 32 mill. euro 2021-2023
- Totalt ca 40 forskjellige norske virksomheter deltar i prosjekter.

HVORDAN LYKKES I EDF

- **Forsvarsfondet.no**
- Sett dere inn EDF og kommende utlysning
 - 2026 programmet lyses ut rett over nyttår
- Kontakt eksisterende samarbeidspartnere og spør om de er involvert i EDF:
 - Kjernen i EDF er industrisamarbeid
- Finn tema som finansierer teknologiutvikling dere skal gjøre **UANSETT**
- Vær tidlig ute
- Vær konkret- proaktiv
- Sterk koordinator og troverdige partnere
- Team Norway
 - Regionalt samarbeid –MNU ?

Nils Chr. Skarland
Forsvarsindustriråd
Norges delegasjon til EU
nils.skarland@mfa.no

HOLTAN⁺
PARTNERS